

**SỞ GD & ĐT LẠNG SƠN
TRƯỜNG CĐSP**

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN
HOÀ ÂM ỨNG DỤNG VÀ PHỐI BÈ 1
HỆ CĐSP ÂM NHẠC

1. Tên học phần : Hoà âm ứng dụng và phối bè 1

2. Số đơn vị học trình :

4 ĐVHT = 60 tiết.

3. Trình độ đào tạo : Sinh viên năm thứ 2 hệ CĐSP Âm nhạc.

4. Phân phối thời gian :

- Lên lớp : 55 %

- Thực hành ôn tập, kiểm tra : 45%

5. Điều kiện tiên quyết :

-Lý thuyết âm nhạc 1,2. Nhạc cụ 1,2.

6. Mô tả vắn tắt nội dung học phần : Học phần bao gồm các nội dung :

Học phần cung cấp cho sinh viên những kiến thức cơ bản ban đầu về âm, nhạc nhiều bè để có thể học tốt các nội dung :

- Hình thức.
- Thể loại âm nhạc.
- Đọc nhạc nhiều bè.
- Nhạc cụ.

7. Nhiệm vụ của người học :

- Dự lớp đủ số bài lý thuyết và thực hành theo quy định.
- Thực hiện các bài tập ở nhà.
- Làm đủ các bài kiểm tra và thi học phần.
- Dụng cụ học tập cần có : bút chì, vở chép nhạc, bài tập.

8. Tài liệu học tập :

- Sách Hoà âm của Đào Thức - Nhạc viện TPHCM.
- Sách Hoà âm của Phạm Tú Hồng và Vũ Nhật Thăng - NVHN.

9. Tiêu chuẩn đánh giá sinh viên :

- Dự đủ các giờ lý thuyết và thực hành theo quy định.
- Làm các bài tập thực hành ở nhà theo yêu cầu của giáo viên.
- Các bài Kiểm tra và thi đạt yêu cầu.

10. Thang điểm : 10/10.

11. Mục tiêu của học phần :

a. Trong giáo trình CĐSP :

- Nắm đọc phương pháp phối hoà thanh cơ bản.
- Phối đệm hát và nhận thức sâu hơn về kiến thức âm nhạc.

b. Trong chương trình giảng dạy PT và nội dung công tác sau tốt nghiệp :

- Ứng dụng vào phối đệm hát.
- Phối hợp xướng hay phối cho một số các khúc đơn giản.

12. Thiết bị dạy học cần thiết :

- Lên lớp tập trung.
- Bảng dạy cần có dòng kẻ nhạc sẵn.

13. Chương trình chi tiết :

Tên bài dạy	Số tiết	Thời gian
Bài 1 : Một số khái niệm ban đầu về hoà âm.	2	
Bài 2 : Các loại hợp âm và âm bảy. Cách sắp xếp hoà âm bốn bè.	2	
Bài 3 : Các hợp âm ba chính và chức năng của chúng trong điệu thức.	2	
Bài 4 : Cách nối tiếp các hợp âm ba chính.		
a. Cách tiến hành bè.	2	
b. Nối tiếp các hợp âm ba chính.	2	
c. Bài tập ứng dụng	1	
Bài 5 : Phối hoà âm cho giai điệu bằng các hợp âm ba chính.		
a. Những điều cần nắm được trong khi phối h. âm.	1	
b. Bài tập về phối hoà âm cho giai điệu.	2	
c. Sự thay đổi vị trí âm của các hợp âm.	1	
d. Bài tập ứng dụng - Kiểm tra học trình 1	3	
Bài 6 : Phối hoà âm cho bè Bass.		
a. Bốc nhảy của các âm ba.	2	
b. Cấu tạo bài tập hoà âm	1	
c. Bài tập ứng dụng.	1	
Bài 7 : Hợp âm bốn sáu kết K_4^6 .		
a. Khái niệm - Ký hiệu - Điều kiện sử dụng K_4^6 .	1	
b. Vị trí sử dụng K_4^6 trong bài tập hoà thanh.	1	
c. Bài tập ứng dụng.	1	
Bài 8 : Hợp âm sáu của các hợp âm ba chính.		
a. Định nghĩa - Ký hiệu - Thay đổi vị trí âm.	2	
b. Kết hợp hai hợp âm sáu tương quan quãng 4 - 5	1	
c. Quãng 5 và quãng tám song song.	1	
d. Các hợp âm sáu bốn lót và thêu	1	
e. Bài tập ứng dụng.Kiểm tra HT2	3	
Bài 9 : Hợp âm 7 át.		
a. Định nghĩa - Ký hiệu - Sự chuẩn bị của hợp âm bảy át.	1	
b. Giải quyết hợp âm bảy át.	1	
c. Các thể đảo của hợp âm bảy át.	1	
d. Các bốc nhảy.	1	
e. Bài tập ứng dụng.	2	

Bài 10 : Hệ thống chức năng đầy đủ.	1	
Bài 11 : Hợp âm SII và SII ⁶		
a. Nối tiếp cơ bản.	1	
b. Bài tập ứng dụng.	1	
Bài 12 : Điệu trống hoà âm. Các hợp âm ba của điệu trống hoà âm .	2	
Bài 13 : Hợp âm ba bậc VI.		
a. Kết cấu và ký hiệu - Kết hợp cơ bản.	1	
b. Các bậc nhảy khi tiến hành.	1	
c. Bài tập ứng dụng. Kiểm tra HT3	2	
Bài 14 : Hợp âm bảy bậc II.		
a. Kết cấu và ký hiệu - Kết hợp cơ bản.	2	
b. Các bậc nhảy khi tiến hành.	1	
c. Bài tập ứng dụng.	1	
Bài 15 : Hợp âm ba bậc III.		
a. Ý nghĩa của điệu thức.	2	
b. Cách sử dụng.	1	
c. Bài tập ứng dụng.	1	
Bài 16 : Phương pháp phối đệm hát.		
a. Phương pháp soạn hợp âm cho giai điệu.	2	
b. Thực hành soạn hợp âm cho bài hát. Kiểm tra HT4	2	

V. Bài giảng chi tiết.

BÀI 1:**MỘT SỐ KHÁI NIỆM BAN ĐẦU VỀ HOÀ ÂM.****❖ BÀI NÀY CUNG CẤP CHO SV CÁC VẤN ĐỀ :**

- KN về hoà âm.
- Các hình thức âm nhạc.
- KN về chồng âm, hợp âm.
- Hợp âm thể gốc
- Hợp âm thể đảo
- Tên của hợp âm
- Tên các âm của hợp âm

I. Một số khái niệm ban đầu về hoà âm :**a. Hoà âm là gì :**

Thời Hi Lạp cổ hoà âm có nghĩa là sự cân đối, hài hoà, ăn nhịp giữa toàn bộ và bộ phận. Người Hi Lạp cho rằng mọi thứ trên đời đều được tạo nên theo những quy luật của hoà âm và họ đã xây dựng những lý thuyết về hoà âm của trời và đất. Lý thuyết này đã chi phối nhiều mặt : Quan niệm về vũ trụ, sự phát triển nhân cách hình thức kiến trúc, đạo đức học.

Hoà âm cũng được áp dụng vào âm nhạc. Thời kỳ này cha có âm nhạc nhiều bè, danh từ hoà âm có nghĩa là những mối tương quan nhất định giữa các âm thanh hình thành ra giai điệu. Khoa hoà âm lúc này nghiên cứu về sự tiếp diễn các âm thanh nối tiếp nhau.

Trong quá trình phát triển của nghệ thuật âm nhạc, khi hình thành ra loại hình âm nhạc nhiều bè thì nhiều người phải hát hoặc đàn cùng lúc nhiều bè khác nhau nhưng cần phải có những sự hoà hợp. Những quy luật hoà âm ra đời đã tạo ra sự hoà hợp đó. Hoà âm có quan hệ mật thiết với tất cả các thể loại âm nhạc.

b. Các hình thức âm nhạc :

- Nhạc một bè được gọi là nhạc đơn điệu :

VD 1:

- Nhạc nhiều bè gồm có hai loại chủ yếu :

Phức điệu : là loại nhạc nhiều bè trong đó các bè đều có tính độc lập, biểu hiện những giai điệu tương phản nhau.

VD 2 :

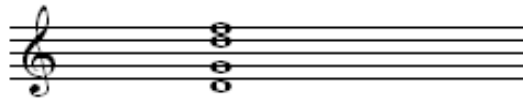

Chủ điệu là loại nhạc nhiều bè trong đó có một bè được coi là chủ yếu, bè này giữ vai trò biểu hiện giai điệu của tác phẩm nên được gọi là bè giai điệu, những bè còn lại giữ vai trò phụ hoạ.

II. Khái niệm ban đầu về chồng âm và hợp âm :

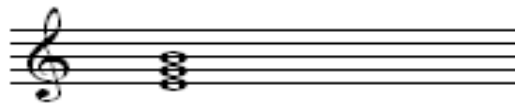
1.1. Chồng âm : Là một số âm phát ra cùng một lúc. Chồng âm được ghi bằng những nốt chồng lên nhau:

VD 3:

1.2. Hợp âm : Là những âm được sắp xếp theo quy luật và có từ 3 âm trở lên :

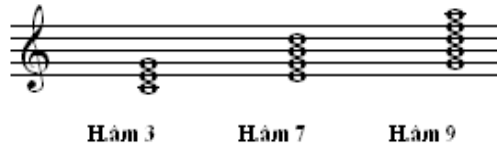
VD 4:

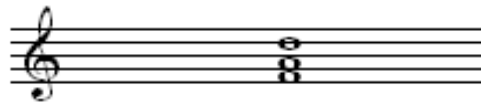
Hợp âm có nhiều dạng mà trong đó giữa các âm có những khoảng cách không phải là các quãng 3 :

VD 5**1.3. Tên các âm của hợp âm :**

Âm đối cùng độ gọi là âm gốc hoặc là âm 1. Những âm còn lại tên gọi dựa vào quãng cách giữa các âm này với âm gốc tính từ đối lên, các âm còn lại sẽ có tên gọi là : âm 3, âm 5, âm 7, âm 9.

VD 6**1.4. Tên của hợp âm :**

Tên của hợp âm đọc gọi theo tên của âm gốc. Để gọi đúng tên hợp âm cần xác định đúng tên âm gốc, nếu không sẽ gọi sai.

VD 7**1.5. Hợp âm thể gốc :**

Hợp âm thể gốc có âm trầm làm âm 1

VD 8

H.âm Mi thứ gốc. H.âm La thứ gốc

1.6. Hợp âm thể đảo :

Hợp âm thể đảo là H.âm có âm trầm không phải là âm gốc

a. Hợp âm ba có hai thể đảo :

- Thể đảo 1 : Có âm trầm làm âm ba, đọc gọi là h.âm sáu, ký hiệu là số ⁶ sau chữ cái chỉ tên hợp âm.
- Thể đảo hai ; Có âm trầm là âm năm gọi là hợp âm bốn sáu ký hiệu ⁶₄ sau chữ cái chỉ tên hợp âm.

VD 9

H.a Son gốc Son đảo1 Son đảo2_____

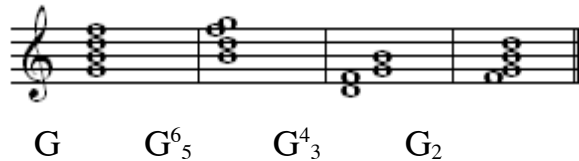

b. Hợp âm bảy có ba thể đảo :

- Thể đảo 1 : Có âm trầm là âm ba gọi là hợp âm bốn sáu ký hiệu là ⁶₅
- Thể đảo 2 : Có âm trầm là âm 5 gọi là hợp âm ba bốn ký hiệu là ⁴₃
- Thể đảo 3 : Có âm trầm là âm 7 gọi là hợp âm hai ký hiệu là 2

Ký hiệu các thể đảo của hợp âm bảy cũng dựa vào các quãng mới hình thành

VD 10

BÀI THỰC HÀNH :

1. Phân biệt âm gốc âm trầm của các hợp âm .
2. Các hợp âm sau đây tên là gì và ở thể nào (gốc hay đảo)

BÀI 2 :**CÁC LOẠI HỢP ÂM BA VÀ HỢP ÂM BẢY
CÁCH SẮP XẾP HOÀ ÂM BỐN BÈ.**

❖ BÀI NÀY CUNG CẤP CHO SV CÁC VẤN ĐỀ :

- Các loại hợp âm ba.
- Các loại hợp âm bảy.
- Tính chất của các loại hợp âm ba và bảy.
- Cách sắp xếp hoà âm bốn bè.

I. Các loại hợp âm ba :

1.1. Hợp âm ba trỗng : Có quãng ba trỗng nằm đối quãng ba thứ

VD 11

1.2. Hợp âm ba thứ : Có một quãng ba thứ nằm đối quãng ba trỗng

VD 12

1.3. Hợp âm ba giảm : Cả hai quãng ba đều là quãng ba thứ

VD 13

1.4. Hợp âm ba tăng : Cả hai quãng ba đều là quãng ba trỗng

VD 14

II. Các loại hợp âm bảy :

2.1. Hợp âm bảy trỗng : Gồm có một hợp âm ba trỗng với một quãng bảy trỗng
VD 15

2.2. Hợp âm bảy trỗng thứ : Gồm một hợp âm ba trỗng với một hợp âm bảy thứ
VD 16

2.3. Hợp âm bảy thứ : Gồm một hợp âm ba thứ với một quãng bảy thứ :
VD 17

2.4. Hợp âm bảy thứ giảm :
VD 18

2.5. Hợp âm bảy giảm : Gồm một hợp âm ba giảm với một quãng bảy giảm
VD 19

III. Tính chất của các hợp âm :

a. Hợp âm thuận : Gồm những hợp âm ba trỗng và ba thứ

b. Hợp âm nghịch : Gồm các hợp âm ba giảm, tăng, và các loại hợp âm bảy, chín.

IV. Cách sắp xếp hoà âm bốn bè

